

Brevantallet som Grundlag for Postlønningslovenes Klassifikation af Postembederne.

Ved

Th. Kornerup.

Ligesom ved de tidligere Postlønningslove har Brevforsendelsernes Antal ogsaa i det sidst forelagte Lønningslovforslag været det bestemmende ved Klassifikationen af de forskellige Embeder og Bestillinger med Hensyn til de foreslaaede Lønninger. Det Spørgsmaal fortjener da en særlig Undersøgelse, om Brevantallet alene uden Hensyn til de andre Postforsendelsers Antal er nok til at karakterisere de enkelte Embeders Størrelse. Spørgsmaalet blev i sin Tid tangeret i afdøde Postexpedient Arnkiels Artikler i »Tidsskrift for Postvæsen« for 1878, og er senere af tvende anonyme Forfattere behandlet i »Aarbog for det danske Postvæsen«, 1895, Pag. 140—147, og 1900, Pag. 146—147.

Disse Forfattere mene, at »en nøjagtig Klassifikation ikke er saa ganske let«, idet »Vanskeligheden ligger i at finde det rette Forhold mellem de forskellige Momenter«. Som Forsøg foreslaa Forfatterne at benytte Enheder efter følgende Forhold: 1000 Breve = 1000 Aviser = 1000 Kr. i udbetalte Post-

anvisnings- og Postopkrævningsbeløb = 50 eller 100 Pakker, idet de gaa ud fra, at Antallet af »ankomne« 3: distribuerede Breve forudsætter et tilsvarende Antal indleverede 3: »afsendte« Breve, og at en Avis »giver dobbelt saa meget Arbejde« som et Brev, samt at paa samme Maade 1 Pakke giver lige- saameget Arbejde som 10 eller 20 Breve o. s. v. Og de mene, at det »ved Benyttelsen af Enheder vil være muligt paa den letteste og bedst overskuelige Maade, nemlig ved et eneste Tal at skaffe Udtryk for, hvad der i Retning af Arbejde og Ansvar paahviler hvert enkelt af Landets Posthuse«.

Ved Motiveringen af de foreslaaede Forhold mellem Enhederne røbe Forfatterne imidlertid, at de ikke have været klare over, om det er hele Postkontorets eller blot Postmesterens Arbejde og Ansvar, hvis Omfang man vil vurdere. Hvis man alene benyttede Brevantallet til at bedømme, hvor- mange Expedienter, Postbude, Landpostbude etc., der behøvedes ved hvert enkelt Kontor, vilde man naturligvis begaa store Fejlgreb; men det er der jo heller ingen, der tænker paa. Ved Afgørelsen af, om et Kontor behøver flere Expedienter, Landpost- bude etc. end hidtil normeret, tages der jo adskillige andre Momenter i Betragtning end Brevantallet. Her er der imidlertid kun Tale om Normeringen af Post- mesterens (Regnskabsførerens) Lønning i Forhold til hans Arbejde og Ansvar, og altsaa ikke i Forhold til det Arbejde, Behandlingen af de forskellige Arter af Postforsendelser paalægger andre ved Kontoret ansatte Funktionærer. Da imidlertid Spørgsmaalet bedst klares ved en Talopgørelse, er nedenfor angivet

	Antal Tusinde Forsendelser			Antal Forsendelser i pCt. af Brevantallet			
	København	Provinserne	Ialt	København	Provinserne	Ialt	
	Brevforsendelser	25889	48285	74174	»	»	»
Avisnumre	5818	68027	73845	22,5	140,9	99,6	
Andre Forsendelser {	Post-Anv. og Post-Opkr.	1379	1822	3201	5,3	3,8	4,3
	Almindelige Pakker	786	2102	2888	3,0	4,4	3,9
	Værdiforsendelser	288	599	887	1,1	1,2	1,2
	De 3 sidste Grupper tilsammen	2453	4523	6976	9,4	9,4	9,4
Ialt...	34160	120835	154995	31,9	150,3	109,0	

Resultatet af en Undersøgelse, foretaget paa Grundlag af det til det sidste Lønningslovforslag hørende Bilag vedrørende Postvirksomhedens Omfang i 1898—1899.

Det fremgaar heraf, at der i 1898—99 distribueredes følgende Antal Forsendelser, (idet der dog ses bort fra de til Brevsamlingssteder ved Jernbanerne direkte gennem de bevægelige Postkontorer leverede Forsendelser, hvis Fordeling mellem de enkelte Postdistrikter ikke er oplyst): (Se Tabellen S. 247).

Her er allerede Resultatets Tendens angivet. Medens der i København omdeltes $5\frac{4}{5}$ Mill. Aviser, hvilket svarer til $22\frac{1}{2}$ % af Brevantallet, omdeltes der ved samtlige Provinsposthuse ikke mindre end 68 Millioner Aviser, hvilket svarer til ca. 141 % af Brevantallet, altsaa næsten $1\frac{1}{2}$ Gange saamange Aviser som Breve. Omvendt udgjorde Antallet af »andre Forsendelser«, s: Postanvisninger, Postopkrævninger, alm. Pakker, Pengebreve og Værdipakker tilsammen nøjagtig 9,4 % af Brevantallet, baade i København og ved samtlige Provinsposthuse under et.

Indenfor disse sidste stiller Forholdet sig saaledes, naar Posthusene grupperes paa samme Maade som sket i det sidste Lønningslovforslag (Posthusene i Brande og Dronninglund ikke medtagne, da de ere oprettede efter 1898—99): (Se Tabellen S. 249).

Tendensen i 1ste Tabel viser sig ogsaa her. Avisantallet staar ikke i Forhold til Brevantallet; jo større et Kontor er, desto mindre er Avisantallet i Forhold til Brevantallet, f. Ex. kun halvt saa stort

Lønningsklasse efter Løvforslaget	Foreslaet Lønning	Antallet af Aviser og andre Forsendelser i pct. af Brevantallet			Indg. i Kassen incl. P.A. og P.O.			Antal pr. Posthus		Antal Posthuse i hver Gruppe		
		Aviser	Post-Anvisninger og Post-Opkrævninger	Almindelige Pakker	Værdiforsendelser	De 3 sidste Grupper andre Forsend.	Aviser og andre Forsend.	Tusinde Kroner pr. Posthus	Ører pr. Brev gennemsnitlig		Kontrollører, Expedienter og Assisterer	Postbude og Landpostbude
II. 1	4800	77,6	6,0	4,1	1,4	11,5	89,1	2244	139	11	58	6
— 2	4400	96,6	3,7	3,9	1,3	8,9	105,5	946	115	8	34	3
— 3	4000	111,0	3,9	4,1	1,5	9,5	120,5	797	124	6 à 7	32	9
— 4	3600	126,1	3,8	4,0	1,3	9,1	135,2	546	118	4 à 5	38	13
— 5	3200	140,0	3,9	4,6	1,5	10,0	150,0	478	145	3 à 4	27	10
III. 1	2800	165,4	3,0	5,2	1,2	9,4	174,8	366	134	3 à 4	19	10
— 2	2400	172,4	2,8	4,6	0,9	8,3	180,7	297	133	2 à 3	17	13
— 3	2000	156,5	3,1	4,2	1,1	8,4	164,9	241	131	2	11	12
IV. 1	1800	174,8	2,9	5,2	1,1	9,2	184,0	211	150	2	8	19
— 2	1500	185,8	2,6	6,1	1,0	9,7	195,5	145	143	2	10	14
— 3	1200	210,9	2,9	5,7	1,4	10,0	220,9	85	152	1	8	53
§ 23	1200	211,1	2,2	3,6	0,8	6,6	217,7	—	—	—	8	95
Ialt	1800 gnsntl.	140,9	3,8	4,4	1,2	9,4	150,3	ca. 348	ca. 133	2	14	257

i Aarhus Postdistrikt, men over dobbelt saa stort i de 148 Posthuse, der normeres med laveste Lønning. Og denne Tendens fremtræder med en saadan Regelmæssighed, at Procenten gradvis stiger fra Klasse til Klasse, alene med en enkelt Svingning i modsat Retning.

Derimod er de »andre Forsendelser«'s Antal gennemgaaende $8\frac{1}{2}$ à 10 % af Brevantallet, idet Svingningerne til begge Sider af Gennemsnittet (9,4 %) ere temmelig smaa, naar undtages de allerstørste og de allermindste Embeder, hvor Tendensen gaar i modsat Retning end ved Avisantallet.

Men det er disse »andre Forsendelser«, hvis Omfang har størst Indflydelse paa Postmesterens Arbejde og Ansvar; det er Postanvisningsregnskabet og Værdi-Forsendelsernes Behandling, der her ere af Betydning; og Resultatet bliver altsaa — ad en Omvej — at Brevantallet i det væsentlige kan benyttes til Klassifikation af Embederne m. H. t. Lønningen for disses Indhavere, idet Brevantallet nogenlunde følger Bevægelsen i de »andre Forsendelsers« Antal.

Endvidere viser det sig, at de Beløb, der indgaa i Kassen, og som paa anden Maade karakteriserer Regnskabsførerens Arbejde og Ansvar, og hvis Størrelse f. Ex. bestemmer Kautions Størrelse, ogsaa nogenlunde staa i Forhold til Brevantallet, idet Svingningerne til begge Sider af Gennemsnittet (1 Kr. 33 Øre pr. Brev) kun varierer 18 à 19 Øre for hvert Brev, der er omdelt.

Antallet af Funktionærer er anført efter Opgørelsen $\frac{1}{7}$ 1899, men har som ovenfor bemærket i denne Sammenhæng kun mindre Betydning.
